ОТЗЫВ

зарубежного научного консультанта на диссертационную работу Мухаметжановой Ж.С. по теме «Приоритетные направления инновационного развития предприятия», представленную на соискание ученой степени доктора философии (PhD) по специальности «6D050600 – Экономика»

Предприятие – это основное звено экономики страны, для эффективной и успешной работы предприятия организация инновационной деятельности дает большую возможность для достижения намеченных целей. Новаторские идеи и непрерывная реализация их – главный фактор развития любого предприятия. Для экономического развития и повышения социального уровня населения необходимо менять виды продукций и услуг, постоянно обновляя их, а также на основе инноваций и инновационных технологий усовершенствовать производственные и управленческие функции.

Научная новизна исследовательской работы, предложенной Мухаметжановой Ж.С., заключается в обосновании ряда вопросов: теоретические основы инновационного развития и инновационной деятельности, дополнение научных определений концепции современной экономики. На основе гипотезы исследования и по результатам анализа, создание моделей и оценки определены положительные влияния инноваций, инвестиций, а также ведения научно-исследовательских и опытно-конструкторских работ (НИОКР) к производительности малых и средних предприятий Казахстана. Проведен эконометрический анализ, создание многомерного уравнения статистической зависимости для изучения продукции ТОО ХБК «Алматы нан» и создание модели прогнозирования прибыльности от реализации продукции влияющей на доходность от продаж. Презентация схемы реализации инновационных стратегий на предприятиях хлебобулочных изделий в Казахстане и рекомендации по стратегическим направлениям развития инновационной деятельности предприятий, производящих хлебобулочные изделия в стране.

Со стороны докторанта были детально проанализированы различные взгляды отечественных и зарубежных исследователей на инновационное развитие предприятия и на концепцию инновационной деятельности. Научные взгляды автора позволят компаниям улучшить инновационное развитие предприятия и инновационную деятельность. Обоснование и последовательность научных выводов и рекомендаций в процессе диссертационного исследования основывается на изучении международных и отечественных правовых актов, нормативных документов, а также научных работ отечественных и зарубежных исследователей и прослеживается в эффективном использовании современных методов исследования экономических процессов и явлений. Результаты исследования были апробированы на различных научно-практических конференциях, по теме исследования были опубликованы девять публикаций.

Диссертационная работа состоит из введения, трёх основных разделов, заключения, списка использованных источников и приложений. Структура диссертации определяется внутренней целостностью и логикой исследования.

Во введении дано обоснование актуальности темы, обозначены ее научная новизна и научная концепция, определены цели и задачи исследования, степень изученности, теоретическая и практическая значимость работы, уровень апробации.

В первом разделе работы автором были исследованы методологические основы формирования стратегии инновационного развития предприятия, определена схема формирования стратегии инновационного развития предприятия, а также определены факторы, влияющие на инновационную деятельность предприятия.

Во втором разделе анализ состояния и тенденции развития хлебопекарных предприятии Алматинской области, а также исследование производства инновационной продукции предприятий: ТОО ХБК «Алматы нан», ТОО ХБК «Аксай нан» и ТОО «Алмалы нан». Выявлены факторы, влияющие на инновационную деятельность предприятий, создана многофакторная регрессионная модель инновационной деятельности предприятий РК, проведён корреляционно – регрессионный анализ наиболее надежной модели.

В третьем разделе определены стратегически-методологические подходы к инновационному развитию предприятий хлебобулочных изделий в Казахстане, а также представлена схема реализации инновационных стратегий на предприятиях хлебобулочных изделий РК. Кроме того, были даны рекомендации по стратегическим приоритетам развития инновационной деятельности предприятий хлебобулочных изделий в Казахстане. По теме исследования автор провёл тщательный обзор литературы, использовал статистические и практические материалы, показатели и факторы, влияющие на инновационную деятельность предприятий, выявил основные критерии и причины выбора хлебобулочных изделий посредством анкетирования потребителей, определил ряд конструктивных предложений. Теоретические и практические выводы диссертации могут быть использованы для развития инновационной деятельности предприятий в нашей стране.

В целом работа выполнена на достаточно высоком научном уровне, отвечает предъявляемым требованиям и можно рекомендовать к защите, а ее автор Мухаметжанова Жадыра Сайлаубековна заслуживает присуждения степени доктора философии (PhD) по специальности «6D050600 – Экономика».

Зарубежный научный консультант, доктор PhD,
prof.habil.dr.
Mykolas Romeris University Žaneta Simanavičienė

MYKOLO ROMERIO UNIVERSITETO EKONOMIKOS IR VERSLO FAKULTETAS

«6D050600 – Экономика» мамандығы бойынша философия докторы (PhD) дәрежесін алу үшін дайындаған Ж.С. Мухаметжанованың «Кәсіпорынның инновациялық дамуының басым бағыттары» атты диссертациялық жұмысына шетелдік ғылыми кеңесшісінің

ПІКІРІ

Кәсіпорын – бұл ел экономикасының негізгі буыны, кәсіпорынның тиімді және табысты жұмыс істеуі үшін, инновациялық қызметті ұтымды ұйымдастыру көзделген мақсатқа табысты жетуге мүмкіндік береді. Жаңашыл идеяларды үздіксіз түрде өндіріске енгізу – кез-келген кәсіпорын дамуының басты факторы. Экономикалық даму мен халықтың әлеуметтік жағдайын көтеруде өнім мен қызмет түрлерін жетілдіріп, оларды ұдайы жаңартып отыру, инновация және инновациялық технологиялар негізінде өндірістік және басқарушылық функцияларды жаңарту қажет.

Ж.С.Мухаметжанованың ұсынып отырған ғылыми зерттеу жұмысының ғылыми жаңалығы бірқатар мәселелерді шешуден тұрады: инновациялық дамудың және инновациялық қызметтің теориялық негіздерін ескеріп, оның қазіргі заманғы экономикадағы тұжырымдамасының ғылыми анықтамасының толықтырылуы. Зерттеу гипотезасына сүйене отырып, талдау, модель құру және бағалау негізінде Қазақстандағы шағын және орта кәсіпорындардың өнімділігіне инновацияның, ғылыми зерттеу техникалық-конструкторлық жұмыстар жүргізудің (ҒЗТКЖ), инвестицияның оң әсері бар екені анықталған. "Алматы нан" ЖШС өндірісінің іс-әрекетін зерттеуге арналған көп өлшемді статистикалық тәуелділік теңдеуі құрылды және өнімді өткізуден түскен табыс көлеміне әсер ететін кірісті болжау үшін үлгі жасалды, эконометриялық талдау жүргізілді. Қазақстандағы нан өнімдерін өндіретін кәсіпорындардағы инновациялық стратегияларды жүзеге асыру схемасының ұсынылуы және еліміздегі нан өнімдерін өндіретін кәсіпорындардың инновациялық қызметін дамытудың стратегиялық басым бағыттары бойынша жасалған ұсыныстары жатады.

Докторант тарапынан отандық және шетелдік зерттеушілердің кәсіпорынның инновациялық дамуының және инновациялық қызметтің түсінігінің көзқарастары жан-жақты талданған. Автордың ұсынып отырған ғылыми көзқарастары кәсіпорынның инновациялық дамуына және инновациялық қызметін жетілдіруге мүмкіндік береді. Осы аталған ғылыми нәтижелер мен ұсыныстардың негіздемелілігі және дәйектілігі диссертациялық зерттеуді жүргізгендегі халықаралық және отандық заң актілері мен нормативтік құжаттарға, сондай-ақ отандық және шетелдік зерттеуші ғалымдардың еңбектеріне сүйенулерінен және экономикалық үрдістер мен құбылыстарды зерттеудің қазіргі әдістерін тиімді қолдануынан көрінеді. Сонымен қатар зерттеу нәтижелері әр түрлі ғылыми-тәжірибелік конференцияларда сынақтан өткен, жұмыстың тақырыбы бойынша тоғыз жариялым жарық көрген.

Диссертациялық жұмыс кіріспеден, үш негізгі бөлімнен, қорытындыдан, пайдаланылған әдебиеттер тізімінен және қосымшалардан

тұрады. Жұмыс логикалық жүйелілік тәртібімен жазылған және ішкі үйлесімділігі бар.

Кіріспе бөлімінде тақырыптың өзектілігі, мәселенің ғылыми тұрғыдағы әзірлік дәрежесі, зерттеудің мақсаты және міндеттері анықталған және жұмыстың жаңалығы мен тәжірибелік маңыздылығы, сондай-ақ жұмыстың ғылыми нәтижелерінің іске асуы мен сынақтан өтуі көрсетілген.

Жұмыстың бірінші бөлімінде автор кәсіпорынның инновациялық даму стратегиясын қалыптастырудың әдістемелік негіздерін зерделеп, кәсіпорынның инновациялық даму стратегиясын қалыптастыру үдерісінің сызбасын, сондай-ақ кәсіпорынның инновациялық қызметіне әсер етуші факторлар мен бағалау көрсеткіштерін анықтады.

Екінші бөлімде Алматы облысының нан өнімдерін өндіретін кәсіпорындардың жай-күйі және даму тенденциялары талданған, сондай-ақ НТК "Алматы нан" ЖШС, НТК «Ақсай нан» ЖШС және ЖШС «Алмалы нан» кәсіпорынының инновациялық өнім өндіру қызметі зерделенді. ҚР кәсіпорындардың инновациялық қызметіне әсер етуші факторлардың бірнеше көп факторлы регрессия моделдері құрылып, ең сенімді модельге корреляциялық-регрессиялық талдау жасалды.

Үшініші бөлімде Қазақстандағы нан өнімдерін өндіретін кәсіпорындардың инновациялық дамуының стратегиялық-әдістемелік тәсілдері айқындалып, ҚР нан өнімдерін өндіретін кәсіпорындардағы инновациялық стратегияларды жүзеге асыру сызбасы ұсынылды. Сонымен қатар, Қазақстандағы нан өнімдерін өндіретін кәсіпорындардың инновациялық қызметін дамытудың стратегиялық басым бағыттары бойынша ұсыныстар берілді.

Автор зерттеу тақырыбы бойынша бірқатар әдебиеттік шолу жасаған, кәсіпорынның инновациялық қызметіне әсер етуші факторлар мен бағалау көрсеткіштері бойынша статистикалық және тәжірибелік материалдарды пайдаланған, нан өнімдерін тұтынушыларға сауалнама жүргізу арқылы нан өнімдерін таңдау кезінде басшылыққа алатын негізгі критерийлері мен себептері анықталып, ұсыныстар берген. Диссертацияда берілген тәжірибелік тұжырымдар қолданбалы сипатта және оны еліміздегі кәсіпорынның инновациялық қызметін дамытуға қолдануға болады.

Жалпы жұмыс жеткілікті түрде жоғары ғылыми деңгейде орындалған, осындай жұмыстарға қойылатын барлық талаптарға жауап береді және Диссертациялық Кеңесте қорғауға жіберіледі, ал оның авторы Ж.С. Мухаметжанова «6D050600 – Экономика» мамандығы бойынша философия докторы (PhD) дәрежесін алуға лайықты.

Шетелдік ғылыми кеңесші, доктор PhD,
Mykolas Romeris Университетінің
профессоры Žaneta Simanavičienė